

AKNE VULGARIS – EN VANLIG ÅKOMMA FÖR BÅDE HUD OCH PRIMÄRVÅRDEN

AKNE VULGARIS

- **INTE BARA UNGDOMARS HUDSJUKDOM UTAN VUXENAKNE ÄR EN FÖRHÅLLANDEVIS VANLIG ÅKOMMA.**
- **OFTAST EN SJUKDOM SOM HAR ETT VARIERANDE FÖRLOPP BÅDE I UNGDOMEN OCH SOM VUXEN – STÖRRE RISK FÖR KRONISKA BESVÄR I VUXENÅLDERN**
- **UNGDOMSAKNE GÅR VANLIGTVIS I REMISSION I 18-20 ÅRS ÅLDERN**

AKNE VULGARIS

- **BRA ATT KÄNNA TILL PATOGENES (EJ ALLT KÄNT)**
- **1. ÖKAD TALGKÖRTELPRODUKTION**
- **2. ÖKAD/ABNORM KERATISERING I UTFÖRSGÅNGAR (HÅRFOLLIKEL + TALGKÖRTEL)**
- **3. TILLVÄXT AV P.ACNES**
- **4. INFLAMMATION (P.ACNES , KERATINOCYTER , SEBOCYTER)**

- **NÄR VI SKALL PLANERA FÖR BEHANDLING BRA ATT VETA PÅ VILKA STEG JAG HAR EFFEKT PÅ UTIFRÅN VALDA PREPARAT**

AKNE VULGARIS

- VARFÖR BEHANDLAR VI OCH VAD KAN VI FÖRVÄNTA OSS AV VÅRA BEHANDLINGAR?
- AKNE MEDFÖR HOS MÅNGA EN KRAFTIG PSYKOSOCIAL PÅFRESTNING SOM VANLIGTVIS KORRELERAR MED SVRIGHETSGRADEN (DOCK EJ ALLTID)
- SÄRSKILT HOS PATIENTER I TONÅREN KAN DETTA VARA ETT STORT PROBLEM

AKNE VULGARIS

- KAN VI MED BEHANDLING BOTA EN AKNE?
- I ALLMÄNHET ERBJUDER VI EN SYMPTOMLINDRANDE MEDICINERING MEDAN VI VÄNTAR PÅ EV UTLÄKNING SOM KAN VARA PERMANENT ELLER TILLFÄLLIG.
- ISOTRETINOIN ÄR DET MEST EFFEKTIVA LÄKEMEDLET FÖR AKNE MEN ÄVEN DÄR ÄR DET INTE OVANLIGT MED RECIDIV (30%)

AKNE VULGARIS

- **SÅLEDES STRÄVAR VI EFTER ATT HITTA EN SÅ SKONSAM OCH EFFEKTIV BEHANDLING SOM MÖJLIGT DÄR BEROENDE PÅ AKNETYPEN OLIKA VARIANTER KAN VARA DE OPTIMALA.**
- **VIKTIGT MED VAD VI FÖRMEDLAR TILL PATIENTEN – DVS VAD HOPPAS VI ÅSTADKOMMA MED VÅRAN BEHANDLING – VILKET DÅ INTE ALLTID ÄR EN UTLÄKNING EFTER 3 MÅNADER.**

AKNE VULGARIS

- LOKALBEHANDLING

- TOPIKALA BEHANDLINGAR ÄR BASTERAPIN VID AKNE OCH DEN BEHANDLING SOM PATIENTERNA KOMMER ATT ANVÄNDA MEST!
- IDAG FINNS "SINGEL" PREPARAT ELLER KOMBINATIONSPREPARAT SOM KAN ANVÄNDAS BÅDE SOM ENDA BEHANDLING OCH SOM KOMBINATIONSBEHANDLING TILLSAMMANS MED PERORALA PREPARAT
- RIMLIGEN LÄR MAN SIG ATT JOBBA MED EN DEL AV DESSA OCH VET VAR I AKNEPATOGENESEN MAN PÅVERKAR

AKNE VULGARIS

- **BASIRON – BENSOYLPEROXID (P.ACNES – KERATISERING)**
- **DIFFERIN – ADAPALEN (KERATISERING)**
- **DALACIN – KLINDAMYCIN (P.ACNES – INFLAMMATION)**

- **EPIDUO – BENSOYLPEROXID + ADAPALEN (FINNS I 0,1% + 0,3%)**
- **DUAC - BENSOYLPEROXID + KLINDAMYCIN**
- **ACNATAC – ADAPALEN + KLINDAMYCIN**

AKNE VULGARIS

- **EPIDUO KAN VARA BRA ATT KUNNA ANVÄNDA – DETTA DÅ DET ÄR DET MEST RIMLIGA PREPARATET ATT KOMBINERA MED T.EX. TETRACYKLINER**
- **UNDVIK ATT KOMBINERA LOKAL ANTIBIOTIKA MED PERORAL ANTIBIOTIKA!**
- **EN DEL PATIENTER KOMMER ATT HA SVÅRT ATT TOLERERA EN DEL LOKALA KRÄMER MEN GE INTE UPP FÖR SNABBT – EN FÖRSIKTIGARE INTRAPPNING KAN RÄCKA FÖR EN DEL KÄNSLIGA PERSONER**
-

AKNE VULGARIS

- HUR LÄNGE BEHANDLA?
- SÅ LÄNGE DET BEHÖVS!
- I ALLMÄNHET BRUKAR JAG BEHANDLA MINST 6 MÅNADER OM GOD EFFEKT – DÄREFTER KAN PAT GÖRA FÖRSÖK ATT SLUTA MEN VARA REDO ATT PÅBÖRJA BEHANDLING IGEN OM DET KRÄVS

AKNE VULGARIS

- PERORALA PREPARAT
- HOS TONÅRINGAR I STORT SETT TETRACYKLINER SOM GÄLLER (VID EV. ALLERGI KAN ERYTHROMYCIN PROVAS)
- TETRACYKLINER HAR FF.A. EN BRA ANTIINFLAMMATORISK EFFEKT MED OCKSÅ PÅVERKAN PÅ P.ACNES
- DETTA INNEBÄR ATT FÖR ATT FÅ OPTIMAL EFFEKT PÅ EN AKNE ATT TETRACYKLINER ALLTID SKALL KOMBINERAS MED ETT LOKALT PREPARAT (VÄLJ DÅ LOKALA PREPARAT UTAN ANTIBIOTIKA)

AKNE VULGARIS

- **BEHANDLINGSTID SKALL VARA 3 MÅNADER OCH HELST INTE LÄNGRE MEN EJ HELLER KORTARE (DETTA FÖR ATT INTE PÅVERKA TARMFLORAN FF.A. UNDER FÖR LÅNG TID).**
- **JAG SJÄLV BRUKAR BEHANDLA I FULL DOS I 3 MÅNADER MEN DET FINNS OCKSÅ MÖJLIGHET ATT HALVERA DOSEN EFTER 2 MÅNADER OM MAN FÅTT EN GOD EFFEKT**
- **TETRALYSAL KAN ANVÄNDAS ÅTMINSTONE 2-3 GGR UNDER EN AKNEPERIOD MEN KAN MAN INTE HÅLLA AKNEN I SCHACK MED DETTA + LOKALBEHANDLING KAN DET VARA RIMLIGT ATT TA STÄLLNING TILL HUDLÄKARREMISS.**

AKNE VULGARIS

- OBS!
- **DET ÄR VÄLDIGT VIKTIGT ATT PATIENTEN VID GOD EFFEKT PÅ TETRACYKLIN + LOKALBEHANDLING FÖRSTÅR ATT DOM MÅSTE FORTSÄTTA MED SINA LOKALA LÄKEMEDEL UNDER LÅNG TID ÄVEN EFTERÅT**
- **DETTA ÄR EN SYMPTOMMATISK BEHANDLING OCH INTE EN UTLÄKANDE BEHANDLING VILKET ÄR VIKTIGT ATT PATIENTERNA FÖRSTÅR (DVS. EN PATIENT SOM MÄRKER ATT AKNEN FORTSÄTTER EFTER EN TETRACYKLINKUR KAN TYCKA ATT BEHANDLINGEN INTE FUNGERAR!)**

AKNE VULGARIS

- NÄR ÄR DET LÄMPLIGT MED REMISS TILL HUDKLINIKEN?
- PATIENTER DÄR DET KAN BLI AKTUELLT MED ISOTRETINOINBEHANDLING

AKNE VULGARIS

- **PATIENTER MED KRAFTIGT ÄRRBILDANDE AKNE**
- **PATIENTER MED NODULOCYSTISK AKNE**
- **PATIENTER MED OTILLRÄCKLIG EFFEKT AV TETRACYKLINER MED SAMTIDIG LOKALBEHANDLING (OBS! LÄKARENS BEDÖMNING)**
- **PATIENTER MED FLERA PÅ VARANDRA GIVNA TETRACYKLINKURER – DVS. TÄTA BESVÄRLIGA RECIDIV TROTS FORTSATT LOKALBEHANDLING MELLAN KURERNA**

AKNE VULGARIS

- VID REMISSKRIVANDE
- SKALL FRAMGÅ VILKEN TYP AV AKNE PAT HAR
- EN STOR FÖRDEL OM DET TAS FOTO.
- DET SKALL FRAMGÅ I REMISSEN VAD PATIENTEN HAFT FÖR BEHANDLINGAR – BÅDE PERORALT OCH LOKALT
- OM INTE EN KRAFTIGT ÄRRBILDANDE AKNE BÖR/SKALL PATIENTEN HA FÅTT PROVA TETRACYKLINER + LOKALBEHANDLING VID ÅTMINSTONE 1-2 GGR.

AKNE VULGARIS

- **ISOTRETINOIN – LICENSPREPARAT (GODKÄND FÖR HUDSPECIALISTER OCH FÖR ST-LÄKARE/VIK.LÄKARE HUDKLINIK)**
- **ETT VÄLBEPRÖVAT OCH VÄL FUNGERANDE PREPARAT.**
- **DEN ENDA BEHANDLING SOM KAN PÅVERKA ALLA 4 MEKANISMER VID AKNE**
- **”PENDELN SVÄNGER” – IBLAND RAPPORTER OM ATT DET SKRIVS UT FÖR MYCKET ISOTRETINOIN OCH I NÄSTA STUND VILL MAN SPARA PÅ TETRACYKLINPREPARATEN**

AKNE VULGARIS

- **OFTAST EN BEHANDLING SOM PÅGÅR UNDER 4-6 MÅNADER.**
- **HÅRDA REGLER – PREVENTIVMEDEL FÖR ALLA? KVINNOR.**
- **BLODPROVSTAGNINGAR**

- **BIVERKNINGAR: TORRHET HUD OCH SLEMHINNOR (MUSKELVÄRK , ÖKAD SOLKÄNSLIGHET , HUMÖRSVÄNGNINGAR)**
- **OBS! UPP MOT 30% KAN FÖRVÄNTAS RECIDIVERA**

AKNE VULGARIS

- **HUDLÄKARENS KNEPIGHETER:**
- **KRAFTIGT FOSTERSKADANDE (ALLA KVINNOR MÅSTE HA PREVENTIVMEDEL?)**
- **JORDNÖTS/SOJAALLERGI**
- **SAMSJUKLIGHETER – INFLAMMATORISKA TARMSJUKDOMAR ,
DEPRESSIONER**

AKNE VULGARIS

- **BETRAKTAS I ALLMÄNHET AV HUDLÄKARE SOM ETT RIKTIGT BRA OCH SÄKERT PREPARAT**
- **OVANLIGT MED RIKTIGT AVVIKANDE BIVERKNINGAR.**
- **VILKA SKALL FÅ BEHANDLING ?**

AKNE VULGARIS

- VUXENAKNE

I STORT SETT SAMMA BEHANDLINGAR SOM BLIR AKTUELLA.

- DIANE KAN VARA ETT ALTERNATIV (ELLER VISSA P-PILLER) HOS KVINNOR MED EN KLAR HORMONELL PÅVERKAN.
- STOR RECIDIVFREKVENNS